

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Bp.....265....., 24.07.2025

Nr. 4186/16.07.2025

Biroul permanent al Senatului

L. 296....., 2.09.2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru actualizarea
pensiilor cadrelor didactice cu salariile de bază, sporurile
și indemnizațiile personalului didactic aflat în activitate
(b265/23.06.2025)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru actualizarea pensiilor cadrelor didactice cu salariile de bază, sporurile și indemnizațiile personalului didactic aflat în activitate (b265/23.06.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 16.07.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă prevede un mecanism automat de actualizare a pensiilor cadrelor didactice în raport cu salariile de bază, sporurile și indemnizațiile personalului didactic aflat în activitate, proporțional cu funcția, gradul didactic și vechimea în învățământ, actualizare realizându-se de fiecare dată când sunt majorate drepturile salariale ale personalului activ, fără a fi necesară solicitarea pensionarului;

- principiul contributivității statuat de Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, reglementează faptul că pensia este determinată proporțional cu contribuțiile plătite în perioada activă. Introducerea unui mecanism de actualizare automată, bazat pe salariile actuale ale personalului activ și nu pe istoricul contribuțiilor, echivalează cu o derogare implicită de la acest principiu și transformă pensia într-un beneficiu dependent de evoluții salariale externe și nespecifice contribuabilului;
- spre deosebire de regimurile speciale pentru magistrați sau militari, cadrele didactice sunt parte a sistemului public general de pensii și nu beneficiază, prin lege, de un regim derogatoriu. Așadar, instituirea unui privilegiu sub forma unui „automatism salarial” în calculul pensiei poate fi considerat discriminatoriu față de ceilalți pensionari din sistem;
- se propune ca normele metodologice să fie elaborate de Ministerul Educației și Cercetării și Casa Națională de Pensii Publice, dar nu se precizează criteriile după care se face echivalarea între drepturile salariale actuale și pensiile în plată, or, în lipsa unei formule clare de calcul, există un risc de arbitrar și inegalitate în aplicare;
- propunerea legislativă introduce un mecanism de actualizare automată a pensiilor cadrelor didactice, similar celui aplicat în cazul magistraților, fără a ține cont de diferențele structurale dintre cele două categorii profesionale și de impactul bugetar semnificativ pe care o astfel de măsură îl poate genera. Spre deosebire de sistemul de pensii al magistraților, care este reglementat printr-un regim special și beneficiază de o finanțare distinctă, pensiile cadrelor didactice sunt parte integrantă a sistemului public de pensii, care se confruntă deja cu presiuni majore din cauza îmbătrânirii populației, a scăderii natalității și a dezechilibrelor structurale dintre contribuții și plăți;
- în plus, aplicarea retroactivă a unor majorări de pensii, fără o analiză actuarială riguroasă și fără o sursă clară de finanțare, poate fi considerată o încălcare a principiului legalității și al sustenabilității financiare, consacrate de Constituția României și de jurisprudența Curții Constituționale. Din perspectivă juridică, este de asemenea discutabilă constituționalitatea unei legi care creează privilegii pentru o anumită categorie profesională, fără a respecta principiul egalității în fața legii. Curtea Constituțională a României a statuat în repetate rânduri că orice diferență de tratament trebuie să fie justificată obiectiv și rezonabil;
- pe plan economic, impactul bugetar al acestei măsuri este dificil de estimat cu exactitate, dar este cert că poate genera o creștere semnificativă a cheltuielilor cu pensiile, într-un moment în care România se află sub monitorizarea Comisiei

Europene pentru depășirea pragului de deficit bugetar. Propunerea legislativă nu ține cont de situația bugetară marcată de decisiv excesiv, iar aplicarea acesteia începând cu 1 ianuarie 2026 poate avea un impact negativ asupra redresării economice vizate de Guvernul României;

- În acest context, adoptarea unei legi care introduce un mecanism automat de majorare a pensiilor pentru o categorie profesională, fără o analiză de impact și fără o sursă de finanțare identificată, contravine angajamentelor asumate de statul român și riscă să atragă sancțiuni din partea instituțiilor europene;
- totodată, aplicarea acestei propuneri legislative poate crea un precedent periculos, deschizând calea pentru solicitări similare din partea altor categorii profesionale, ceea ce ar conduce la o fragmentare și mai accentuată a sistemului public de pensii și la o creștere exponențială a cheltuielilor bugetare. Într-un sistem deja tensionat, în care raportul dintre pensionari și contribuabili activi este în continuă deteriorare, astfel de măsuri pot conduce la colapsul financiar al sistemului de pensii.
- concret, măsura propusă poate avea un impact negativ întrucât:
 - va pune presiune asupra sistemului public de pensii ca urmare a creșterii cheltuielilor permanente de plată a pensiilor. Sistemul public de pensii publice, funcționează deja în deficit, iar majorări nesustenabile vor agrava dezechilibrul financiar;
 - va afecta caracterul contributiv al sistemului public de pensii, persoane care au contribuit în același mod putând ajunge să primească pensii diferite;
 - va genera inechități față de alte categorii profesionale (funcționari publici, cadre militare, medici etc.), care la rândul lor, vor solicita măsuri similare, pentru asigurarea egalității de tratament;
 - va genera tensiuni în sistemul public de pensii;
- mai mult, vor apărea dificultăți de aplicare a unei astfel de măsuri, întrucât Casa Națională de Pensii Publice va fi în imposibilitatea de a proceda la actualizarea din oficiu a pensiilor, în lipsa informațiilor cu privire la salariile aflate în plată ale personalului didactic activ. Elementele salariale sunt cunoscute doar de către fostul angajator în raport de gradul profesional, vechime, sporuri lunare, indemnizații etc., iar, în lipsa unei proceduri de aplicare a legii, aceasta poate deveni inefficientă;
- în expunerea de motive, se propune un tratament similar ca în cazul magistraților, fără a se avea în vedere că prin Legea nr. 330/2022 privind statutul magistraților, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea nr. 608/2024 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor în materia pensiilor de serviciu prevăzute de Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor și de

Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pensiile de serviciu ale magistraților nu se mai actualizează în funcție de majorările indemnizațiilor brute ale celor aflați în activitate, ci se actualizează din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică;

- Curtea Constituțională a stabilit în mai multe decizii că pensia nu este un „venit echivalent salariului” și nu trebuie legată direct de salariile actuale. Actualizarea pensiilor nu este un drept, ci o opțiune a legiuitorului în măsura în care există posibilități bugetare;
- pensiile ar trebui, în mod firesc, să reflecte contribuțiile efective din perioada activă, nu dinamica veniturilor actuale ale celor aflați în funcție. Legarea pensiei de salariul aflat în plată al colegilor activi rupe legătura dintre contribuție și prestație.

Președinte,
Sterică FUDULEA

